

Legea 140/2022

Modificări aduse în viața persoanelor adulte cu dizabilități

TEXT SIMPLIFICAT

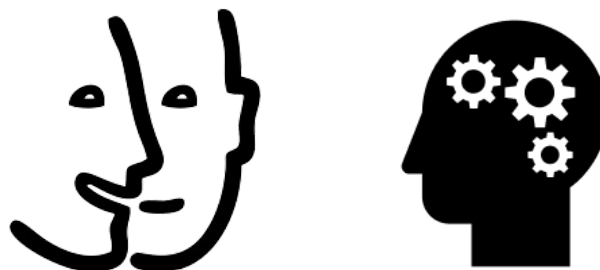
Un material realizat de
Centrul de Resurse Juridice
Septembrie, 2022

Legea 140, din 2022

Modificări aduse în viața persoanelor adulte cu dizabilități

În luna august 2022 s-a aprobat o nouă lege importantă pentru viața persoanelor cu dizabilități adulte.

Aceasta este legea numărul 140. **Legea 140** stabilește noile măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale.

Dizabilitate intelectuală

Capacitate semnificativ redusă de a înțelege informații noi sau complexe și de a învăța și de a aplica noi abilități. Persoana cu dizabilitate intelectuală are o capacitate redusă de a face față în mod independent.

Dizabilitate psihosocială

Se referă la persoanele care au primit un diagnostic de sănătate mintală și care au experimentat factori sociali negativi, inclusiv stigmatizarea, discriminarea și excluderea.

Ce spunea legea până în august 2022

- Persoana adultă cu dizabilități putea fi pusă sub interdicție, acest lucru fiind echivalent cu o „moarte civilă”.
- Legea utiliza termenii **alienat/ debil mintal**.

Ce spune legea acum?

- Apar noutăți legislative de care persoana cu dizabilități poate beneficia:
  1. Asistența pentru încheierea actelor juridice
  2. Consilierea judiciară
  3. Tutela specială
  4. Mandatul de ocrotire
- Legea utilizează termenii **dizabilitate intelectuală/ psihosocială**.

IMPORTANT:

- în termen de 3 ani vor fi reexamineate toate hotărârile definitive de punere sub interdicție;
- (re)examinarea se va face la cerere sau din oficiu

Caz 1: Reexaminarea din oficiu

În acest caz, persoana cu dizabilități primește o citație din partea Judecătoriei. Citația este o scrisoare către persoana cu dizabilități, prin care i se cere să se prezinte la o anumită dată, oră și locație, pentru audierea inițială.

Data, ora și locul se regăsesc în conținutul citației.

Unde este trimisă citația?

Citația va fi trimisă acasă sau în centrul în care persoana este instituționalizată.

Cine primește citația?

Persoana citată, tutorele sau, dacă acesta nu se află la domiciliu, orice persoană majoră poate primi citația.

Dacă persoana cu dizabilități locuiește în centre rezidențiale, cămin sau este în spital, citația se lasă la Administrație.

Cine semnează de primire?

Persoana cu dizabilități, tutorele, în cazul persoanei puse sub interdicție sau administratorul (directorul centrului, managerul de spital și alții) pot semna de primire.

Ce se întâmplă dacă nu ești acasă?

Dacă nu ești acasă, citația se lasă la ușă sau în cutia poștală.

MAJOR=
cineva care a împlinit 18 ani

Cum arată o citație

Caz 2: Reexaminarea la cerere

În acest caz, persoana cu dizabilități este cea care depune o cerere de reexaminare.

Ea va depune la Judecătoria o cerere de înlocuire a măsurii de ocrotire sau de ridicare a interdicției judecătorești. Apoi, persoana cu dizabilități primește o citație din partea Judecătoriei.

Ce va conține cererea?

- nume, prenume, adresa, CNP (cod numeric personal)
- obiectul cererii, motivele
- semnătura (art.194, Cod. Proc. Civ.)
- faptele și dovezile referitoare la deteriorarea facultăților mintale
- situația familială, socială și patrimonială (ce bunuri deține)
- gradul de autonomie al persoanei cu dizabilități
- numele medicului curant

IMPORTANT:

Persoana cu dizabilități are obligația de a se prezenta la Judecătoria în ziua și la ora care sunt trecute pe citație.

Ce se întâmplă la primul termen?

Atunci când mergi pentru prima dată la Judecătorie, judecătorul va vrea să te cunoască mai bine. El te poate întreba mai multe lucruri, cum ar fi:

- Știi ce diagnostic ai?
- Ai stat vreodată departe de familie, într-un centru pentru persoane cu dizabilități?
- Iei medicamente? Pentru ce sunt aceste medicamente ?
- Cine este tutorele tău, persoana care are grijă de tine? Te înțelegi bine cu el sau ea?
- Judecătorul va vrea să vadă dacă poți să scrii și să citești.

Persoana cu dizabilități are dreptul la un avocat din oficiu.

Îți poți alege singur avocatul sau poți cere un avocat din oficiu. Avocatul din oficiu este un avocat pe care îl numește Judecătorul.

Pe avocatul din oficiu nu îl vei plăti. El te va ajuta gratuit.

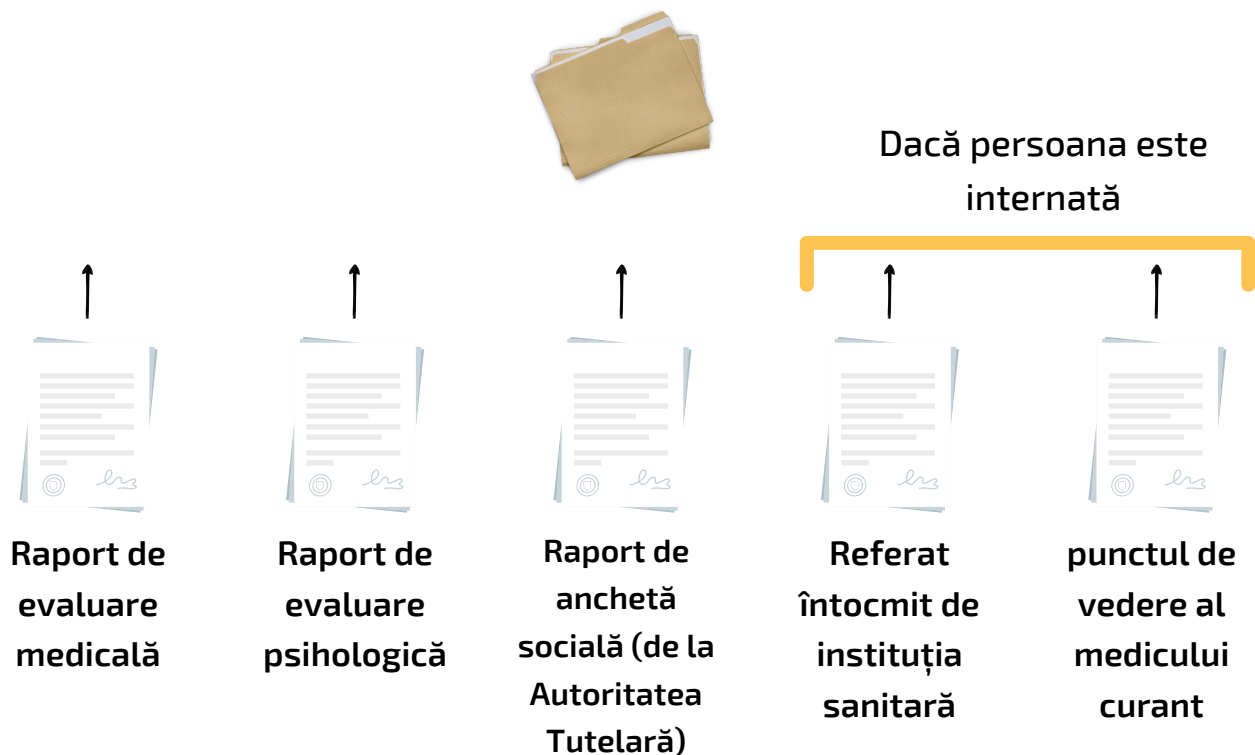
Informații despre dosarul tău

După audiere, Judecătorul va trimite dosarul cu datele tale la Parchet. Acolo, dosarul se va completa cu mai multe informații:

- Raportul de evaluare medicală
- Raportul de evaluare psihologică
- Raportul de anchetă socială (de la Autoritatea Tutelară)

Dacă persoana este internată, va mai fi nevoie de încă două acte:

- Referat întocmit de instituția sanitară
- Punctul de vedere al medicului curant

Informații despre dosarul tău

După audiere, Judecătorul va trimite dosarul cu datele tale la Parchet. Acolo, dosarul se va completa cu mai multe informații:

- Raportul de evaluare medicală
- Raportul de evaluare psihologică
- Raportul de anchetă socială (de la Autoritatea Tutelară)

Dacă persoana este internată, va mai fi nevoie de încă două acte:

- Referat întocmit de instituția sanitară
- Punctul de vedere al medicului curant

IMPORTANT

Rapoartele și referatele pentru dosar sunt valabile doar 2 luni (60 de zile).

Atât ai la dispoziție pentru a sesiza instanța.

Poți cere adaptări procedurale

Pe întreaga durată a procedurii, ai dreptul de a fi informat despre ceea ce se va întâmpla și despre ce hotărâri se vor lua. Conform legii, ai dreptul de a cere adaptări procedurale (precizează articolul 940 din Codul de Procedură Penală).

Acestea sunt câteva adaptări procedurale pe care le poți cere, pentru a-ți fi mai ușor:

- să ți se transmită cu câteva zile înainte principalele subiecte de discuție și ceea ce ți se va întâmpla;
- să ți se transmită cu câteva zile înainte fotografiile ale persoanelor care te vor audia și ale camerelor în care vei intra;
- să ai la dispoziție un interpret în limbajul semnelor;
- să ai la dispoziție o persoană care să traducă pentru tine în limbaj ușor de înțeles ceea ce vorbește Judecătorul;
- judecătorul să își dea roba jos;
- să fii audiat într-o cameră mai prietenoasă;
- să ți se permită să te plimbi prin sală ori să stai în picioare;
- să ți se permită să aduci cu tine obiecte cu rol liniștitor;
- să poți veni îmbrăcat așa cum îți este confortabil;
- să vii împreună cu o persoană de încredere și care te liniștește;
- ai dreptul să ceri ședință nepublică (în sală rămân doar oamenii care au legătură cu tine și cazul tău).

Noutăți legislative de care poți beneficia prin Legea 140

- Asistența pentru încheierea actelor juridice
- Consilierea judiciară
- Tutela specială
- Mandatul de ocrotire

1. Asistență pentru încheierea actelor juridice

În acest caz, un alt om te poate ajuta cu orice ai nevoie atunci când ai de-a face cu acte. Acest asistent te poate ajuta și să scrii și să duci actele acolo unde trebuie.

Dacă ți se oferă asistență pentru încheierea actelor juridice, vei avea dreptul să faci foarte multe lucruri. Cum ar fi:

- Să decizi și să semnezi toate tipurile de acte. De exemplu: atunci când ceri un credit la bancă, când îți cumperi un telefon sau când te angajezi.
- Vei avea dreptul să te căsătorești.
- Vei avea dreptul să adopți copii.
- Vei avea dreptul să îți dai copiii spre adopție.
- Vei avea dreptul să ai un serviciu.
- Vei avea dreptul să primești o moștenire.

2. Consiliere judiciară

Consilierea judiciară este stabilită pentru persoana care nu se poate îngriji singură de interesele sale și care are nevoie de sprijin în formarea sau exprimarea voinței sale.

Consilierea judiciară se stabilește în urma evaluării medicale și psihosociale. Persoana cu dizabilități va beneficia de consiliere judiciară dacă are o deteriorare temporară sau permanentă a facultăților mintale și dacă deteriorarea este parțială.

Dacă judecătorul decide să beneficiezi de consiliere judiciară, vei avea mai multe drepturi. Cum ar fi:

- Vei putea semna mai multe tipuri de acte. De exemplu: acte de conservare, acte de administrare, acte de dispoziție de mică valoare, cu caracter curent; atunci când se încheie un mandat de ocrotire.
- Te vei putea căsători, dar doar dacă tutorele tău este de acord.
- Nu vei putea adopta copii.
- Îți poți da acordul ca propriii copii să fie dați spre adopție.
- În imposibilitatea de a-ți manifesta consimțământul, copiii vor fi dați spre adopție cu consimțământul tutorelui/ ocrotitorului.
- Vei putea semna acte ce țin de serviciul tău. Dacă ești artist sau sportiv poți semna acte ce țin de această meserie a ta.
- Poți accepta o moștenire și poți semna acele acte de moștenire.

IMPORTANT

Instituirea consilierii judiciare se poate face numai dacă nu poate fi asigurată o protecție adecvată a persoanei ocrotite prin instituirea asistenței pentru încheierea actelor juridice.

3. Tutelă specială

Tutela specială este stabilită pentru persoana care este necesar să fie reprezentată în mod continuu în exercitarea drepturilor și libertăților ei.

Tutela specială se stabilește în urma evaluării medicale și psihosociale. Tutela specială se acordă persoanei cu o deteriorare a facultăților mintale totală și, după caz, permanentă.

Dacă judecătorul decide să beneficiezi de tutelă specială, vei avea câteva drepturi. Cum ar fi:

- Dreptul de a semna doar anumite acte. Aceste acte pot fi încheiate și de reprezentanții legali, în numele lor, afară de cazul în care legea ar dispune altfel sau natura actului nu i-ar permite acest lucru.
- Nu vei putea adopta copii.
- Îți poți da acordul ca propriii copii să fie dați spre adopție.
- În imposibilitatea de a-ți manifesta consimțământul, copiii vor fi dați spre adopție cu consimțământul tutorelui.
- Te vei putea căsători, dar doar dacă tutorele tău este de acord.
- Nu vei putea avea loc de muncă.
- Poți accepta o moștenire doar prin intermediul unui reprezentant.

IMPORTANT

Instituirea tutelei speciale se poate face numai dacă nu poate fi asigurată o protecție adecvată a persoanei ocrotite prin instituirea asistenței pentru încheierea actelor juridice sau a consilierii judiciare.

DACĂ AI NEVOIE DE AJUTOR, CONTACTEAZĂ-NE LA: Centrul de Resurse Juridice (CRJ)

Telefon: 021 212 06 90 (luni-vineri)

WhatsApp: 0728 112 187

E-mail: office@crj.ro

Site: www.crj.ro/pledoarie-pentru-demnitate/liber-sa-decid/

SCANEAZĂ CU TELEFONUL CODUL QR ȘI URMĂREȘTE UN SCURT VIDEO

Material realizat de Centrul de Resurse Juridice cu sprijinul financiar al Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin granturile SEE 2014-2021.

Conținutul materialelor nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org. Informații despre Active Citizens Fund România sunt disponibile la www.activecitizensfund.ro.

Lucrăm împreună pentru o Europă incluzivă!